

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 2 października 2023 r.

Poz. 8642

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.480.2023.3

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 22 września 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.)

orzekam

nieważność § 2 ust. 1 zdanie pierwsze w zakresie zwrotu ", 4", § 2 ust. 3 oraz § 3 ust. 1 pkt 4 załącznika do uchwały nr XXXIX/251/2023 Rady Gminy Niechanowo z dnia 21 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Niechanowie - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 21 sierpnia 2023 r. Rada Gminy Niechanowo podjęła uchwałę nr XXXIX/251/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Niechanowie, dalej jako "uchwała". Tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Niechanowo określa załącznik do uchwały, dalej jako "załącznik do uchwały".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.), art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 24 sierpnia 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przedmiotowa uchwała jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że organ stanowiący gminy musi ściśle dostosować podejmowane regulacje do zakresu upoważnienia ustawowego. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Organ stanowiący gminy jest zobowiązany zarówno do pełnej realizacji upoważnienia zawartego w delegacji ustawowej, jak i do ścisłego przestrzegania zakresu delegacji ustawowej. Zarówno brak pełnej realizacji delegacji ustawowej, jak i jej przekroczenie w uchwale podjętej przez radę gminy, stanowi istotne naruszenie prawa.

Jak stanowi art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, ze zm.), dalej jako "ustawa": "Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego". Słownik języka polskiego (www.sjp.pwn.pl) podaje znaczenie pojęcia "tryb" jako procedurę, a pojęcia "sposób" jako formę wykonywania czegoś.

W § 2 ust. 1 zdanie pierwsze załącznika do uchwały rada postanowiła: "Skład osobowy Zespołu ustala się na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Niechanowo a podmiotami o których mowa w art. 9a ust. 3, 3a, 4 i 5 ustawy".

Organ nadzoru wskazuje, że powyższy przepis załącznika do uchwały jest sprzeczny z art. 9a ust. 8 zdanie pierwsze ustawy, w myśl którego: "Zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w ust. 3, 3a lub 5". Rada przyjęła bowiem błędnie, że Wójt Gminy Niechanowo zawiera porozumienie także z podmiotami określonymi w art. 9a ust. 4 ustawy, tj. kuratorami sądowymi.

Powyższe uzasadnia stwierdzenie nieważności § 2 ust. 1 zdanie pierwsze załącznika do uchwały w zakresie zwrotu: ", 4".

W § 2 ust. 3 załącznika do uchwały rada przyjęła: "Członkowie Zespołu powoływani są na czas nieokreślony."

W ocenie organu nadzoru, powyższy zapis narusza w sposób istotny art. 9a ust. 15 ustawy, a zatem konieczne jest stwierdzenie nieważności wadliwej regulacji. Powołany przepis nie uprawnia bowiem rady gminy do określania długości kadencji członków Zespołu (czasu pełnienia przez nich funkcji członka zespołu). Norma kompetencyjna zawarta w art. 9a ust. 15 ustawy upoważnia radę gminy do uregulowania w przedmiotowej uchwale wyłącznie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Natomiast kwestionowany zapis nie mieści się w pojęciu trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego (por. wyrok WSA w Gliwicach z 18 września 2019 r., III SA/GI 544/19, CBOSA; wyrok WSA w Bydgoszczy z 28 stycznia 2020 r., II SA/Bd 1038/19, CBOSA).

W § 3 ust. 2 pkt 4 załącznika do uchwały rada postanowiła: "Odwołanie członka Zespołu może nastąpić w następujących przypadkach: (...) ustania zatrudnienia członka Zespołu w podmiocie (instytucji), który typował go do pracy w Zespole lub ustania członkostwa w organizacji, która typowała członka do pracy w Zespole".

W ocenie organu nadzoru, delegacja ustawowa zawarta w art. 9a ust. 15 ustawy nie daje radzie gminy upoważnienia do ustalania przesłanek odwoływania członków zespołu. Rada może bowiem uregulować tylko tryb odwoływania członków zespołu, a więc samą procedurę pozbawienia członkostwa. Granice uprawnienia rady obejmują zatem tylko kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne. Tym samym rada nie jest uprawniona do wprowadzenia przesłanek odwołania członków zespołu. Podobne stanowisko zaprezentowano w uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z 22 lipca 2021 r., III SA/Gd 122/21, CBOSA (por. wyroki WSA w Poznaniu: z 26 kwietnia 2018 r., IV SA/Po 56/18 oraz z 11 grudnia 2019 r., IV SA/Po 756/19, CBOSA, a także wyrok NSA z 1 czerwca 2022 r., III OSK 5134/21, CBOSA).

Wobec powyższego, konieczne jest stwierdzenie nieważności § 3 ust. 2 pkt 4 załącznika do uchwały.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Niechanowo

Wójt Gminy Niechanowo